

15. Büyük Kongreden Sonraki Gelişmeler.

Ecz. Bener ÖZCAN

XV. Büyük Kongre Türk Eczacıları Birliği'nin diğer kongrelerine oranla olağanüstü şartlar altında yapılmıştır. Bilindiği gibi 14.10.1974 tarihinde zamanın Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Selâhattin Öizrelioğlu tarafından imzalanan bir mütacele eczacının alış üzerinden % 25 olan brüt kârı gene alış üzerinden % 20 ye düşürülmüştür. O devrede Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti ile Bakanlık arasındaki temaslarda olumlu bir sonuç vermemiştir. XV. Büyük Kongrede Merkez Heyeti üyelerinin biri hariç hepsi değişmiş yenden seçilen Sayın Aydın Tansan çalışmayacağını ileri sürerek istifa etmiştir. Aynı tarihlerde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı da değişmiştir. Bu suretle Merkez Heyeti ile Sağlık Bakanlığının kesilen dialoğu yeniden kurulmuştur.

11.XII.1974 tarihinde Merkez Heyeti Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı sayın Dr. Kemal Demir'le görüşmüş, kararın yeniden incelenmesini rica etmiştir. Aynı gün Başbakan Sayın Dr. Sadi Irmak'la da görüşen heyet durumu bir kez de sayın Irmak'm bilgisine sunmuştur. Bakanlık tasarrufunun durdurulabilme imkânı o günlerde ki şartlarda mümkün olmayınca 11.XII.1974 tarihinde Büyük Kongre kararına uygun olarak nöbetçi bırakmak suretiyle bir günlük uyarı niteliğinde kapatma boykotu uygulandı. Sorunun çözümü açısından önemli bir sonuç getirmemesine rağmen, Türk eczacısının sorununa tümüyle sahip çıktığını en bilinçli şekilde kamu oyuna ispatladığı için bu boykot eczacılık

camiası yönünden kuşkusuz kazançlı olmuştur. Uyarı boykotunu izleyen günler içinde ilaç imalatçıları ve ecza depoları ile müşterek toplantılar yapıldı. Bu toplantılar da elde edilebilen tek sonuç yeni uygulamalı ilaçların piyasaya sürülmesini 2.1.1975 tarihine kadar erteleye bilmek olmuştur. 18.XII.1974 tarihinde Ankara'da yapılan bölgeler arası toplantıda boykotun muhasebesi yapılmış ve bazı istisnâ kararlar alınmıştır. Bunlardan en önemlisi ikinci bir kapatma boykotuna hemen gidilmesi, birinci kapatma boykotunun olumlu havasının dağıtılmamasıdır. Aynı toplantıda Hükümet'e bir muhtıra verilmesi ve en çok bir aylık bir süre tanınması Merkez Heyetine önerildi. Bu görüşler Merkez Heyetince de benimsenip karara bağlandığı için Hükümet'e verilecek muhtırayı tespit amacıyla 6.1.1975 tarihinde odalardan birer temsilci Birlik Merkezine çağırıldı. Hazırlanan muhtıra ve Sağlık Bakanına yazılan yazı Ankara'ya götürüldü. Bu arada İstanbul'da boykot günü çalışmak üzere İstanbul eczacı odası tarafından kurulmuş olan Direniş Eylem ve Koordinasyon Komitesi adındaki bir grup meslekdaşımız Merkez Heyeti tarafından muhtıra verileceğini bildikleri halde 2.1.1975 tarihinde Bakanlığa bir muhtıra vererek eczacılar arasında görüş farkı olduğu kanaatini uyandırdı. Ayrıca bu muhtırada Merkez Heyetinden çok çirkin bir dille söz edilmesi savunduğumuz ortak konuya yarar sağlamadığı gibi en azından camiamıza küçük düşürmeye vesile olmuş.

neticenin biran önce alınmasına mani olmuştur. 8.1.1975 tarihinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Sayın Dr. Kemal Demir'e yazılan yazıda eczane zorunlu işletme giderlerinin de imalât sektöründe olduğu gibi fiat tekevvününde göz önüne alınması ve eczacıya net kâr tanınması istenmiştir. Bu net kârın içinde eczacı meslek hakkının da bulunması, bütün bu konuların kurulacak geniş kapsamlı bir komisyon da ele alınması önerildi. 12.1.1975 tarihli Bakanlığın cevabı yazısında önerilerimizin olumlu karşılandığı açıkça belirtilmiştir. 10.1.1975 tarihinde Türk Eczacıları Birliğinin muhtırası Sayın Başbakana ve Hükümet üyelerinin hepsine verildi. 20.1.1975 tarihinde Sayın Bakan'a komisyonun en kısa zamanda kurulmasını isteyen 2. yazı sunuldu. 21.1.1975 tarihli cevabı yazıda komisyonun kurulması ile ilgil çalışmalarına başlamak üzere 23.1.1975 tarihinde üç temsilcinin davet edildiği belirtildi. Bu tarihte yapılan toplantıda komisyonda ele alınacak konular ve komisyon üyelerinin nerelerden çağırılacağı üzerinde görüşüldü ve görüş birliğine varıldı. Aynı gün TRT aracılığıyla sayın Bakan tarafından kurulacak geniş kapsamlı komisyonda eczacı sorunlarının en kısa zamanda çözümleneceği Birlik Başkanı İbrahim Çetinkaya tarafından da halkın ilâç ihtiyacının en kısa zamanda karşılanacağı karşılıklı olarak kamu oyuna açıklandı.

Merkez Heyeti eczacı odaları ile yaptığı münferit temaslarda yeni bir kapatma boykotunu uygulamanın güçlüğü ve hatta bazı bölgelerde imkânsızlığını zaten tespit etmiş bulunuyordu. Boykot ve eczane kapatma yolunun soruna çözüm getirmeyeceği açıkça belirlendikten sonra uygulama imkânları aranırken öteyandan zararları tartışıldı. Kamu oyu üzerinde olumsuz etki yapacağı, halka ilâç satmakla cezalandırılacak olanın bizce hatalı uygulamayı getiren Bakanlık olmayıp vatandaş olduğu görüldü. 21.1.1975 tarihinde çıkartılan iki kararnameden yararlanarak bir boykot anında ilâç satmayı düşünen Bakanlığın başarılı olamayacağı

kuşkusuz olduğuna göre zarar görecektir, sıkıntı çekecek olanın sayın halkımız olacağı muhakkaktır. Bu da en azından Diploma yeminimize aykırıdır. O an için kurulmasına karar verilen ve bugün çalışmalarını sürdürmekte olan, bu satırları okuduğumuz zaman ise çalışmalarının mutlaka bitirmiş olacak geniş kapsamlı konularında uzman olan kişilerden oluşan komisyonun en doğruyu bulacağı kuşkusuzdur. Boykotların hakların alınması için değil duyurulması için olduğu kanısındayım. Haklı konuların savunulma alanı fikir ve dökümanların ortaya döküldüğü alanlardır. Bütün alternatifleri göz önüne alan Merkez Heyeti boykotun şimdilik kaydıyla ertelenmesine komisyon çalışmaları süresince zararına dahi olsa halkın ilâç ihtiyacının karşılanmasına karar vermiş ve bu kararını 28.1.1975 tarihinde eczacı odalarına bildirmiş, aynı tarihte kamu oyuna açıklamıştır.

30.1.1975 tarihinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Sayın Dr. Kemal Demir tarafından komisyonun teşkili için gerekli emir yazılmış, ilgili bakanlık ve kuruluşlara tebliğ edilmiştir. 1.2.1975 tarihinde Ankara'da yapılan bölgeler arası toplantıya 13 eczacı odası gelerek katılmış, 6 eczacı odası ise telgraflar ile görüşlerini belirtmişlerdir. Toplantıya katılan odalar 1. Bölge İstanbul Eczacı Odası hariç Merkez Heyetinin kararlarını aynen benimzediklerini belirtmişlerdir. Daha sonra Sayın Dr. Kemal Demir'le topluca bir görüşme yapılmıştır.

Sayın Prof. Mekin Tanker'in başkanlığında 3.2.1975 tarihinde çalışmalarına başlayan komisyonda

- a) Maliye Bakanlığından 2 kişi
- b) Orta Doğu Teknik Üniversitesinden 2 kişi
- c) Devlet Plânlama Teşkilâtından 2 kişi
- d) Ticaret Bakanlığında 1 kişi
- e) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında 1 kişi
- f) Hacettepe Eczacılık Fakültesinden 1 kişi

üye olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında 2 kişi ve Türk Eczacıları Birliğini temsilen 1 kişi danışman olarak çalışmaktadır.

Komisyon eczanelerin ce ecza depolarının işletme giderlerini tesbit edebilmek amacıyla hazırladığı formları 21.2.1975 tarihinde il sağlık müdürlükleri vasıtasıyla eczanelere gönderdiği halde örnek olarak seçilen 500 eczanelenin ancak 302 tanesinden Mart ayı sonuna kadar cevap almak mümkün olabilmektedir. Sürekli gayretlerimiz ile eldeki adet yeterli sayılabilmektedir. Göndermeme nedeni ne olursa olsun komisyonun raporunun askarı bir ay gecikmesine sebep olan meslektaşlarımızın daha sonra bir liste halinde tüm eczacıların bilgisine sunulmasında yarar görmekteyim.

6643 sayılı kanunda gerekli değişiklikleri hazırlamak amacıyla oda temsilcileri toplanmış ve taslak hazırlanmıştır. Büyük Kongrenin onayından sonra kanunun istenen şekliyle meclislerden geçirilebilmesi için çalışmalara başlanacaktır. 12 sayılı kararnamenin mali hükümlerinde di-

ğer meslekler söz konusu edildiği halde eczacılar madde kapsamına alınmamıştır. Memur eczacıların haklı uyarısı üzerine Merkez Heyeti başkanı eczacıların da madde kapsamına girmesi için gerek bütçe komisyonu ve gerekse Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı nezdinde temaslar yapmış ve eczacılar da mali hükümler kapsamına alınmıştır. Madde komisyondan geldiği şekilde meclislerden geçerek eczacıların da bir üst dereceden ücret alması sağlanmıştır.

Eczacılık mesleğinin bir çok sorunundan gözüme ulaşamamış olanları sayıca oldukça kabarıktır. Türk Eczacıları Birliği İsminde yer alan birliğe her zamankinden daha fazla muhtaçtır. Ayrılıklar ve suçlamalar haklı konuların savunulmasında geri tepen silâhlardır, kazanmaya değil kaybetmeye yöneliktir. Geleceğin camiamız için esenliklerle dolu olmasını dilerim.

Saygılarımla..

Ecz. Bener ÖZCAN

**TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
GENEL SEKRETERİ**